

همیشه برای جامعه

مناجات خوان دیار ما

مراسم بزرگداشت حاج ماشاءالله عابدی فرد، مداح اهل بیت و رونمایی از مجله کتاب «مکتب نوکری» در مؤسسه همشهری برگزار شد

گزارش
روژنامه‌نگار

حاج ماشاءالله عابدی فرد، متولد ۱۳۳۹ را خیلی‌ها با مناجات خوانی اش در شب‌های رمضان مسجد شهدا می‌شناسند، اما او در واقع معلمی است که زندگی و حیاتش را با مداحی و ذاکری اهل بیت(ع) گره زده و حداقل ۳۰ سال با مداحی‌های بی‌تکلف و ساده او که از دل اشعار منتظم کاشانی و شیخ محمد حسین غروی اصفهانی و... انتخاب می‌کند، خاطره دارند. سبک مداحی حاج ماشاءالله عابدی فرد تقریباً به سبک مرحوم شیخ احمد کافی است که همچون گوهری نایاب و گرانبه است. مداحی حاج ماشاءالله عابدی فرد تقریباً به سبک مرحوم شیخ احمد کافی است که همچون گوهری نایاب و گرانبه است. مداحی حاج ماشاءالله عابدی فرد تقریباً به سبک مرحوم شیخ احمد کافی است که همچون گوهری نایاب و گرانبه است. مداحی حاج ماشاءالله عابدی فرد تقریباً به سبک مرحوم شیخ احمد کافی است که همچون گوهری نایاب و گرانبه است.

یک الگو برای سایر مداحان

سر دار حسین اشتری، مشاور رئیس ستاد کل نیروهای مسلح: حاج آقا ماشاءالله عابدی فرد به غیر از ذاکری آقا اباعبدالله الحسین(ع)، معلم اخلاق بودند، انقلابی بودند، ولایتی بودند و اخلاصشان، برای ما درس است. کسی که به هر صورت در یک جایگاه معنوی قرار دارد ولی در تمام دوران انقلاب اسلامی همراه حضرت امام(ره) و رهبری بوده و در تمام عرصه‌ها حضور داشته است. ایشان اگر جای حضور پیدا کردند نشان این بود که برای رضای خدا حاضر شوند. بعضی از آقایان قبل از اینکه به مجلس بروند، باید به حسابشان مبلغ‌های خیلی بالایی را ریز کنند بعد رسیدش را ببینند، تازه تصمیم بگیرند که بروند یا نه. ما در این مقطع، در این دوران، نیاز داریم به استادانی مثل حاج ماشاءالله عابدی و مکتب حاج آقا ماشاءالله، راهی که ایشان رفتند می‌تواند برای خیلی از ذاکرین آقا اباعبدالله الحسین(ع) الگو باشد. برای هیئت‌ها الگو باشد و آن شاه‌الله بتوانیم بیشتر از این از محضر ایشان استفاده کنیم. در این رابطه، من خاطره‌ای هم بگویم چون واقعا اعتقاد داشتیم به آن نتیجه‌اش را هم دیدیم. در دوره‌ای که بنده مسئولیت داشتم، خوب واقعا کار سخت بود. یعنی یکی از مشاغل سخت، کار انظامی بود. دوران سختی هم بود. ما در مقطعی که کار خیلی به ما سخت می‌شد از حاج آقا می‌خواستیم اگر می‌شود یک روز پنجشنبه تشریف بیاورند دفتر کار ما یک زیارت عاشورا بخوانند. شاید ۱۰ یا ۱۵ نفر هم بیشتر نبودیم. خدا شاهد است بر کنش را بنده بعدا می‌دیدم. این روضه‌های خانگی که قدیم‌ها بوده حالا کمتر شده است. ذکر اباعبدالله الحسین(ع) اگر همراه با اخلاص باشد و آن کسی هم که ذاکر است اخلاص داشته باشد خیلی مشکلات را حل می‌کند. امیدوارم که بتوانیم قدران این عزیزان باشیم و آن شاه‌الله این مکتبی که اینها دارند ما هم در آن مسیر قرار بگیریم و عاقبت ما هم آن شاه‌الله ختم به خیر باشد و آن شاه‌الله شهدای عزیز هم از ما رضی باشند.

امروز نیز مورچه‌ای پیل می‌کنند

حاج ماشاءالله عابدی فرد: «شهریار یک شعر دارد که مناسب با حال من است. می‌گوید: از ما چه دیده‌اند که تجلیل می‌کنند یا با کدام تجزیه تحلیل می‌کنند // یک روز پیل‌مورچه کردند زیر پای امروز نیز مورچه‌ای پیل می‌کنند. واقعا غیر از اینکه من در خلوت اظهار شرمندگی کنم و بیشتر خجالت‌بکشم از این همه لطفی که خدای تعالی به من ناقابل کرده است امروز شما با این برنامه شرمندگی‌ام را بیشتر کردید. امیرالمؤمنین(ع) عرض می‌کند به خدا، چه بسیار خوبی‌هایی که به نام من نشر دادی و من سزاوارش نبودم. به هر جهت تشکر می‌کنم. خدا رحمت کند امام را. در نخستین مجلسی که تشکیل شد، آقای فخرالدین جزای از طرف نمایندگان آمد صحبت کرد. یک سری تعریف و تمجید از امام هم بعد از صحبت ایشان فرمودند. من می‌ترسم از اینکه این چیزها باورم بیاید. می‌باید باور کنم. امام که همه چیز داشت. اگر خواهیم قلبه‌ای تعیین کنیم برای مقامات ایمانی و عرفانی، امام واقعا در آرش بود. آدم وقتی امام را می‌بیند فکر می‌کند که مصومین چگونه بودند وقتی قابل قیاس با آنها اصلان نیست و این چنین است آن وقت امتزاج چگونه است؟ به هر جهت، یک اشاره‌ای هم به مکتب نوکری کرده باشم. اینکه ما اگر خدا قبول کند، نوکر امام حسین(ع) هستیم. به قول حافظ، حافظ لفظ نوکر نمی‌آورد. لفظ چاکر را می‌آورد. «چهل سال پیش رفت که من لاف می‌زنم / کز چاکران کز مغان کمتر منم». ببینیم امام حسین(ع) چه دوست دارد. ما هم آنگونه باشیم. من امام حسین(ع) کثرت دعا را دوست دارم. این نوکر امام حسین(ع) است. این وادی است. آن وقت استغفار هم به معنای واقعی اش. نه اینکه امام رضا(ع) فرمود کسی که بگوید استغفار الله ربی و اتوب الیه ولی باز هم در صد تکرار گناهی باشد استغفار بنفسه خودش را مسخره کرده است. حالا این هم یک اشاراتی است.»

مداحی که استاد دیده است

حمیدرضا مقدم فر، مشاور فرمانده کل سپاه: در دوران رهبری مقام معظم رهبری با تأکید ایشان و توجهی که به بحث مداحی و ذاکری داشتند، مداحی را از یک فن به یک هنر تبدیل کردند. باز با هدایت ایشان، معنابخشی به ذاکری و مداحی و جهت‌دهی به آن در جهت اهداف انقلاب و اهداف مکتب واقعا کار بسیار بزرگی بود. همینطور، کاری که ایشان در دوران رهبری‌شان کردند خصوصا بعد از دوران دفاع مقدس، جبهه مستحکمی را در بحث تبیین به‌عنوان جهاد و تبلیغ که بحث ستایشگری و مداحی در همین عرصه و حوزه تعریف می‌شود، را باز کردند. در تمام این عرصه‌ها و در این سپهر ستایشگری، کسی مثل حاج آقا ماشاءالله عابدی فرد را می‌بینید که به‌عنوان یک گل معطر در این باغ، بر طراوت می‌درخشد. به‌نظم بهترین نقش را در شخصیت آقای عابدی فرد می‌شود در نقش معلمی ایشان پیدا کرد. در بین ذاکرین، ایشان هنوز هم آن شخصیت معلمی‌شان را حفظ کرده است. نکته دوم، ایشان استاد دیده است. محضر بزرگان بسیاری را در کرد کرده است؛ همچون محضر حاج آقا مجتبی تهرانی و مرحوم آریایی و بزرگان دیگر. نکته بعدی پاسداری از شأن مداحی است. ایشان پاسداری می‌کنند. هم در اشعار و کلمات و عبارات و هم مراقب استفاده از شعر است. آفت‌های مداحی را می‌شناسد. از دیگر ویژگی‌های شخصیتی حاج ماشاءالله عابدی فرد، این است که هیچ‌گاه دنبال مرید و مریدبازی نبوده و نیست.

قدمی در راه شهرت برداشت

محمد مهدی عابدی، پسر ایشان: یک راه و یک روش هست و آن هم تجلیل از سبک و شیوه سنتی در برگزاری مجالس اهل بیت علیهم السلام است. یاد هست یک وقتی که ابوی در محضر حضرت آقا مداحی می‌کردند بنده هم توفیق داشتم تا در معیت ایشان باشم. بعد از مجلس، آقا خیلی از این نوع مداحی تعریف کردند و بعد فرمودند این سبک‌ها خوب است نه بعضی سبک‌هایی که رقص آور است. امروزه با وجود فضای مجازی شاهد این هستیم که بعضی افراد

نویا جاودان

بیان مدح (تمه) (ع) و همراه شدن با رنج آنها مربوط به روزگار خاصی نیست و در تمام دوران این مداحان دانش آموخته بودند که با صدای خود، عشاق اهل بیت(ع) را همراه کردند.

سلیم مؤذن زاده اردبیلی: یکی از مداحان معروف ایرانی بود که در سال ۱۳۱۵ خورشیدی در شهر از دلیل زاده شد. هر چند بیشتر نوحه‌های او به زبان ترکی است اما در میان مردم سراسر کشور هم از محبوبیت بالایی برخوردار است که بخشی از آن ریشه در آذان گویی او دارد. مداحی «زینب زینب»، آذان گویی و مناجات خوانی ماه رمضان مرحوم مؤذن زاده را می‌توان به‌عنوان نقطه طلایی زندگی او یاد کرد.

داده‌ها

سهم بالای چاپ اولی‌ها از بازار نشر

بازار نشر در ماه گذشته (بهمن) تغییرات مثبت و منفی به‌خود دیده است. نیم‌نگاهی به آمار و ارقام انتشار کتاب نشان می‌دهد که بیش از ۷ هزار کتاب برای بار اول چاپ و راهی بازار شده‌اند و از سوی دیگر در مقابل کاهش عناوین کتاب، آمار افزایش شمارگان کتاب‌ها به ثبت رسیده است.

نسخه: شمارگان کتاب در بهمن ماه

۱۶۵
تعداد نسخ اضافه شده نسبت به سال قبل

عناوین کتب منتشر شده
۱۱,۰۳۳
عنوان کتاب

جزئیات عناوین کتاب‌ها و ناشران (بهمن ۱۴۰۳)

۸,۳۵۳
عنوان تألیفی

۲,۹۸۰
عنوان ترجمه

نقش پررنگ ناشران تهران

از مجموع کتاب‌های چاپ شده، بخش اعظم کار بر عهده ناشران تهران بود.

۷,۶۴۶
عنوان به وسیله ناشران تهران

۳,۶۸۷
عنوان به وسیله ناشران شهرستان

فرصتی برای چاپ اولی‌ها

براساس آمار منتشر شده، بیشتر کتاب‌هایی که برای نخستین بار در بهمن ماه ۱۴۰۳ راهی بازار نشر شدند، چاپ اولی بودند.

۷,۱۸۱
شمار کتاب‌های چاپ اول

کتاب گران شد

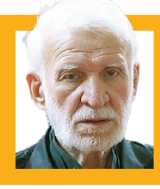
ارزش ریالی کتاب‌های منتشرشده در بهمن‌ماه ۲۰ میلیارد و ۱۹۸ میلیون و ۴۱۰ هزار و ۸۰ ریال بوده است.

۱۶۶,۰۰۰ تومان
میانگین قیمت کتاب در بهمن سال جاری

۳۴٪
افزایش نسبت به بهمن سال گذشته

تقدیر از استاد ماندگار فلسفه

مراسم روز جهانی آینده در فرهنگستان علوم انگیزه‌های شدت‌آز سال‌ها فعالیت علمی رضا داری اردکانی، استاد بازنشسته گروه فلسفه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران و رئیس پیشین فرهنگستان تقدیر شود. استاد داری در صحبت‌های خود، دانشگاه تهران را در کنار فرهنگستان علوم و دانش فلسفه یکی از ۱۳ آموزگار اصلی خویش خواند و با اشاره به تعهد خود در قبال دانشگاه تهران گفت: به سال‌ها تدریس و تحصیل در این دانشگاه افتخار می‌کنم. او افزود: الگوی من برای خدمت ۶۰ ساله در دانشگاه تهران هفتاد سال یک بار برای ادای دین خود به دانشگاه می‌آید. استاد داری درباره کارنامه فعالیت‌های خود این‌گونه صحبت کرد: هیچ داعیه‌ای ندارم که کاری کرده‌ام. البته سعی خود را کرده‌ام و نتیجه آن را نیز گرفته‌ام. من همه‌چیز از فلسفه دارم؛ با آن زندگی کردم و بزرگ شدم. درس آینده و درس زمان را از فلسفه آموختم و یاد گرفتم که چه پیوندی بین زمان گذشته، حال و آینده وجود دارد. داری همچنین به ۳۵ سال فعالیت خود در فرهنگستان علوم اشاره کرد و گفت: فعالیت در فرهنگستان برای من برکت داشته است. اگر راجع به علم و آینده چیزی نوشتم، همه متعلق به فرهنگستان علوم بوده است. فرهنگستان این امکان را برای من فراهم کرد که بتوانم چیزی بنویسم که مفید باشد. رضا داری اردکانی، فیلسوف و اندیشمند ایرانی و استاد است و بسیاری از این مناجات‌ها و مداحی‌ها «نخستین نا به تو» که با خاطرات او، به یاد می‌آورد. متد نویدی بیینی نوحه‌های است که به مناسبت آزادسازی خرمشهر و به یاد محمد جهان‌آرا برای نخستین بار با صدای حسین فغری خوانده شد.

حاج احمد چینی: متولد ۱۳۲۶ از مداحان و دعاخوانان با سابقه و البته معاصر تهران است. او را می‌شود یکی از شاگردان مکتب اخلاقی ۴ تن از علمای فقید اخیر، یعنی آیت‌الله حقی‌شناس، آیت‌الله مجتهدی، آیت‌الله آقامجتبی تهرانی و آیت‌الله خوشوقت دانست.

حسین فغری: صدای او سال‌هاست که از خطه جنوب فراتر رفته است و بسیاری از این مناجات‌ها و مداحی‌ها «نخستین نا به تو» که با خاطرات او، به یاد می‌آورد. متد نویدی بیینی نوحه‌های است که به مناسبت آزادسازی خرمشهر و به یاد محمد جهان‌آرا برای نخستین بار با صدای حسین فغری خوانده شد.

تکلیف‌ها همشهری امیر پناهنده